

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
 Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
 Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
 SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A nemzeti kultúra terjedése.

Írta: **Molnár Viktor.**

Budapest, április 15.

Tagadhatatlan, hogy a közélet bármely terére esik is tekintetünk, mindenütt és elsősorban a közmívelődésnek és vele együtt a köz-erkölcsiség emelésének nagy szükségletei ötlenek szemünkbe. Nem is említve, hogy a nyugateurópai művelődés körében népességünk már az analfabéták nagy száma miatt sem foglal el megfelelő helyet, köz-tudomásu, hogy a gazdasági válság, mely előtt az ország áll, csak szak-szerű készütség és képzettség segítségével küzdhető le. Szembeötlő továbbá, hogy társadalmunk széttago-ltságában, ahol egyrészt felekezeti, másrészt a nemzeti balitélet és félreértés állják útját a nemzeti egység kialakulásának, amely felé történetünk és hagyományunk egész szent öröksége utal, nincs más segítségünk, mint az értelmi felvilá-gosodásnak terjesztése és az erkölcsi emelkedettség általánosítása. — Mindez azonban pusztán az iskolá-zás keretén belül nemcsak lassan érlelődhetik, hanem azonfelül magá-

nak az iskolának a társas életben elfoglalt kisebbszerű és függő hely-zeténél fogva teljességében egyálta-lában meg sem valósítható; csak akkor, ha a művelő és oktató mun-kásság a felnőttek szükségleteit is kellő figyelemben részesíti és okos belátással ki tudja elégíteni, remél-hetjük, hogy közéletünk válságai-ban nemzetünk minden tagja tudat-os módon fogja teljesíteni a földadat. Az iskoláztatás általánosítása mellett tehát sürgősen gondoskod-nunk kell egyfelől mindazoknak a felnőtteknek oktatásáról, akik eddigi közállapotaink vagy egyéni helyze-tünk fogyatékosága miatt egyálta-lában oktatásban nem részesülhet-tek, más felől pedig mindazokat, akik köziskoláinkból, főképp a szakszerű oktatás hiánya miatt, alig hozhattak kellő készütséget a haladó élet problémáinak megoldására, el kell látnunk kellő segédeszközökkel tan-ultság és ügyesség dolgában, hogy elbirják a versenyt nemcsak művel-tebb polgártársainkkal szemben, ha-nem inkább ezekkel együtt munkál-kodva, megállhassanak a népek gaz-dasági és szellemi versengésének áradatában.

A közműveltség emelése és ter-

jedése fogja megoldani vagy leg-alább is nagymértékben elősegíteni megoldását annak a két, olykor el-lentétes mozgalomnak kérdéseit is, melyek mint szocialis és nemzeti-ségi törekvések gyakran felforgató és romboló hatással fenyegetik köz-életünk nyugalmas fejlődését. A he-lyes nemzeti politika csakis az olyan kulturpolitika lehet, mely a lakos-ság összes rétegeiben bizonyos mű-velődési közösséget biztosít Ennek a kulturpolitikának természetes alapja az örökség, mely a magyarságra bizta a vezetés és irányítás tisztjét. Egységes köztudat magyar földön csak úgy alapulhat, ha összponto-sítjuk, szervezzük a kifejlett magyar kultúra minden erejét és egyesült erővel megteremtjük azt az egysé-ges egyetérző és egyretörekvő nem-zeti társadalmat, mely minden állan-dóságnak egyedül szilárd alapja.

Ezek azok a szempontok, ame-lyek a közoktatásügyi kormányzat ezidő szerinti vezérére arra utalták, hogy a közművelődés ápolásában figyelmét az iskolán kívüli közok-tatás kérdéseire is kiterjessze és le-hetőleg szabad, de tudatos irányi-tással a nemzeti kulturpolitika leg-szükségesebb szervét megalakítsa.

A kalvárian.

Bájos operettzenéhez hasonló nótát füttyürészt az esti szellő, mintha álomba akarta volna ringatni a fűriásokat, vagy talán hízésgével, gyengéden simuló ölelé-sével megszólaltatni kívánta volna a szá-zadok viharait látott fákat, hogy mondják el azt a történetet, amelynek a koronájuk vé-delme alatt álló kicsiny építmények a hir-detői.

A kálváriahegy tövében ültünk ketten — ő, meg én.

Ő, a tizennyolc éves aranyhaju, baba-arcu leány... én a néhány évvel idősebb, ábrándos fiú.

Elmélázva tekintettünk magunk elé s habár mindkettőnk elméje a jövőt kutatta, a jövőt, amelyben oly sok derűs és szép napot véltünk látni, mégis, mintha a hely szomorú története szívünket mardosita volna, hallgatva, némán ültünk ott egymás mellett, kéz a kézben s ő szőke fejét válamra hajtva, csak néha sóhajtott. Némelykor levette fejét a válamról, felém fordult s szép, kék szemé-vel az enyémet kereste, talán azon keresztül kívánt a szívembe látni.

Alattunk a völgyben folyt a való élet. Emberek jártak-keltek, kocsi robogtak s egy vonat éles, fületsértő futtye hasította át a levegőt.

Mindezekon túl pedig, a másik hegyről, egy elkeseredett ember bus éneke hangzott felénk, amelyet egy rozoga harmonika nyi-korgó hangjai kísérték.

A leány egyszerre felugrott.

— Menjünk!
 — Hová? — kérdém meglepődve.
 — Felfelé — mondotta oly hangon, mintha máshova nem is mehettünk volna.
 — Késő lesz már.
 — Félsz?
 — Én?

Elindultunk a rosszul kövezett uton felfelé, lassan lépegetve, mintha minden lépésünket megmértük volna.

Amint az első állomáshoz értünk, gyen-gén megszorította karomat és felém fordult.

— Ugy szeretem e helyet, mintha itt születtem volna, mert a történet, amelyet jelképez, oly hasonló az én életemhez.

— A tiedhez? — kérdém csodálkozva — hiszen még alig éltél.

— Alig éltem — szolt halkán — igaz, de hisz a Megváltó is egy nap alatt tette meg ezt a keserves utat és hidd el, a Golgo-tához nem kell hosszú élet. Némely ember életében, bár hossza nyulik is, nincs rá-kódás, a másik pedig a bölcsőtől a sirig töviseken jár.

— Te csak azt tudod felőlem, hogy árva vagyok és senkim sincsen, tudod, hogy saját kezemmel keresem azt a néhány fillért, mely életem fentartásához szükséges. Ezt tudod, de a többit nem. Nem tudod azért, mert sohasem kérdezted, én pedig nem mondtam el, mert szerettelek és fájt volna, ha elveszítelek.

De nem bírom tovább, hallgass meg, ejmondom.

És elmondotta történetét. Élettörténetét, amelyben oázisként tűnnek fel azok a csendes, szomorú pillanatok, amikor a köny és zokogás zsibbasztólag hatnak a testre és lelekre, mert a többi részét viharos szen-vedések, az élet fentartásáért folytatott ke-ser es küzdelem, a megaláztatások egész halmazája és az igen gyakori nélkülözés töl-tik ki.

Lassan haladtunk felfelé, kis ideig meg-állva minden állomásnál, mert mindegyiknél új fejezete következett ennek a csodálatosan szomorú történet k s minden újabb fejezet fel-ülmúlta nemcsak szomorúságban, de érde-kességben is.

Nem figyeltünk már semmire. Nem hallottuk sem a szellő susogását, sem az alattunk folyó élet egybeolvadó zajának hangjait. Végig éltük újra ezt az életet, érez-tük minden keservét, minden bánatát. Ő, amint mondotta, én, amint hallgattam.

Sötétedett, amikor felértünk a hegyre. A leány közelebb húzódott hozzám s azután felmutatva az előttünk álló keresztet, remegő hangon szólalt meg.

— Most már csak ez van hátra.

— Ez nem fog bekövetkezni.

— De igen, ha elhagysz.

— Soha! soha.

Valamegyik kápolna tetején egy bagoly buhogott. Ugy szerettem volna kitekerni a nyakát.

Ez volt az utolsó sétánk. Nem én, — ő hagyott el két hónap múlva, másnak lett a menyasszonya.

Benkő Ferenc.

E célra két feltételt kell számbavenni. Az első az, hogy az iskolán kívül eső közoktatás szorososan a főnálló szükségletekhez fűződjék, vagyis egészen gyakorlati legyen. A másik feltétel az, hogy tényleg az egész országot behalózza az ily értelmű oktatás szervezete és a főnálló társadalmi kapcsolatok fejlesztésével erős vidéki kulturális gócpontokat alakítson.

Politikai helyzet.

Nákó gróf lemondása?

A darabontok fizetése.

Budapest, április 15.

Politikai körökben újra beszéd tárgyát képezi az a hír, hogy Nákó Sándor gróf fiúmei kormányzó megválí állásától. Legutóbb, a főrendiház ülése alkalmából személyesen beszélt egyik munkatársunk a kormányzóval, aki a hírt határozottan megcáfolta. Az újabb lemondási hír háttere gyanánt a nagyszerb propagandát emlegetik, amely ugylátszik, több zavart okoz a magyar politikában, semmint gondolni lehetne. Nákó gróf tudvalevőleg kormányzója a magyar-horvát tengerpartnak is, ebben a minőségben van befolyása a horvát politikai mozgalmakra is. A nagyszerb politika első sorban a külügyminisztériumot foglalkoztatja. Ez volt az oka Aehrenthal budapesti látogatásának is, azért kellett hosszan tanácskoznia a horvát bánnal. Az affér körül egész hazaárulási processzus támadt és ha előbb nem, a szünet után mindennek a parlamentben is nyoma lesz.

Ma már kiegészítik a darabontoknak kijutott tartásdíj részleteivel is az eddig közrejtott híreket. Ezek szerint a király a Fejérváry-rezsím elbocsátott tisztviselői közül három kategóriáról kíván gondoskodni:

1. Az első kategóriába azok a tisztviselők tartoznak, akik már a Fejérváry-rezsím előtt valamelyik megye szolgálatában olyan hosszú ideje állottak, hogy már akkor igényük volt nyugdíjra. Ezek a hivatalnokok a király magánpénztárából azt a teljes fizetésüket és lakáspenzt kapják, melyet a Tisza-kormány végén élveztek, mindaddig, míg megfelelő állami vagy törvényhatósági alkalmazáshoz jutnak. Ha valamelyik hivatalnok időközben nyugdíjhoz jut, akkor a nyugdíj összegét a most biztosított illetményektől le fogják számítani.

2. A második kategóriába azok a tisztviselők tartoznak, akik városi szolgálatban állottak már a Fejérváry-rezsím előtt, de nem szereztek igényt a nyugdíjra. Ezek a tisztviselők annak a fizetésnek és lakásdíjnak, melyet a Fejérváry-kabinet kormányra lépésekor élveztek, ötven százalékát kapják.

3. A harmadik kategóriába azok a tisztviselők tartoznak, akiket a Fejérváry-rezsím alatt nevezték ki. Ezek a király magánpénztárából egyszer és mindenkorra egy évi teljes fizetésüket kapják.

A király kegyelmi ténye ezek szerint kizárólag csak megyei tisztviselőkre vonatkozik, tehát nem a Fejérváry-kormány alatt kinevezett főispánokra, királyi és miniszteri biztosokra is. Az ilyen hivatalnokok száma nem túlságosan nagy, mert csak kevés vármegyében bocsátották el tömegesen a tisztviselőket.

A korona azonban minden körülmények között gondoskodik arról, hogy ha még egyszer eszébe jut valakinek nemzeti ellentállást csinálni, a megyei tisztikarban legyenek olyan elemek, amelyek tudják, hogy az abszolú-

tizmusnak tett szolgálat nem marad viszonzatlan.

A horvát kérdésbe ma már mindenki beleüti az orrát. Sőt ráfogják a horvátok az ő sorsuk iránt való érdeklődést olyanokra is, akiknek kisebb gondjuk is nagyobb a Supiloéinál.

Zágrábból jelentik, hogy egy ottani lap ma kövér betűkkel közreadja azt az értesülést, hogy Vilmos császár utolsó velencei tartózkodása alkalmával Papadopolis grófnőt is meglátogatta s mivel a grófnő horvát leány, Hellenbach bárónő, a beszélgetés során szóba került a horvát politikai helyzet is. A jól értesült zágrábi lap szerint ez alkalommal úgy nyilatkozott, hogy tudja, hogy Horvátországban nagy az elégedetlenség, de biztos abban, hogy nemsokára megjavulnak ott az állapotok. Most már tehát rendben van a horvát-szerb koalíció dolga. Ha a német császár garantálja...

Debreceni polgárok nemeslelkű hagyományai.

Jótekingy és kulturális célokra.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen város polgárságának lelkületébe évszázadok óta beplántálódott városának, egyházi és kulturális intézményeinek szeretete. A debreceni polgár sohasem tartózkodott az áldozatoktól, mikor a köz, az eklésia javáról, vagy a művelődés szent ügyéről volt szó. De polgáraink áldozatkészsége különösen végrendelezéseikben, vagyonukról való rendelkezéseikben tűnik ki, mert a debreceni polgár földi javainak felosztásakor sohasem feledkezett meg azokról az intézményekről, amelyek életében a szívéhez nőttek. Debrecen város polgárai utolsó akaratának megnyilatkozására mindenkor rányomta bélyegét a nemeslelkűség.

Ez a gyönyörű polgári erény mindenha általános volt Debrecenben s az idők folyamán semmit sem veszített erejéből. Az egyháztól, a város jótekingy és kulturális intézményeiről ma is megemlékezik a tehetősebb polgár végrendelezésében.

Most is két nemeslelkű hagyományairól értesülünk. Az egyik hagyományozó Némethi József volt városi kertész, akinek az volt a végakarata, hogy Bercsényi-utca 95. és 99. számú házeit adják el s a befolyt összeget öt egyenlő részben a következő képpen osszák fel: Az első részt a debreceni ref. felső leányiskolának, a másodikat a Jótekingy Nőegylet kezelése alatt szegényorsu gyermekek segélyezésére, a harmadik részt a tanítók árvaházának, a negyediket a ref. tanítóképző intézetnek és az ötödik részt a siket-néma intézet számára. Ezenkívül 400 koronát hagyott szegény fluiskolai tanítók segélyezésére. A másik hagyományozó Jambor István, aki az ispotályi szegények számára 200 koronát, a Kossuth szoborra 100

koronát és a siket-néma intézetnek 500 koronát hagyományozott.

Vajha a nemeslelkű emberek példái minél több követőkre találjanak.

Városháza és vármegye.

A központi választmány ülése.

— április 16.

Debrecen város központi választmánya tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklete alatt ülést tartott. Jelen voltak Fejér Ferenc dr., Tüdös János dr., Szilágyi Imre, Tóth István, Palfy Gábor, Szabó Kálmán tanácsnok és Vargha Károly tb. tanácsnok.

Az ülés megnyitása után Tóth István, Szilágyi Imre és Palfy Gábor bizottsági tagok a szokásos esküt letették, majd Vargha Károly tb. tanácsnok előterjesztette, hogy az összeíró küldöttségek befejezték működésüket és összeírták Debrecen város 1909. évben szavazati joggal bíró polgárait, akiknek száma kerületenként így oszlik meg:

A Csapó-utcán lesz 862 választó, ez idén van 807, A Péterfia-utcán 916, ez idén 860, a Hatvan-utcán 854, ez idén 841, a Piac-utcán 1915, ez idén 1832, a Varga-utcán 1349, ez idén 1199, a Kossuth-utcán 998, ez idén 940. A választók száma 414-el növekedett.

A bizottság végül elhatározta, hogy a névjegyzéket május 5-től 25-ig közzemlére teszi ki, mire az ülés véget ért.

Az 1907. évi zárszámadás. Roncsik Lajos főszámvevő már elkészítette az 1907. évről szóló zárszámadást és azt a tanács mai ülésén terjeszti be.

Cselédlakások építése Hajdúmegyében. Hajdúvármegye gazdáai ma délelőtt 9 órakor értekezletet tartanak a vármegye-házán, melyen a gazdasági munkáslakások ügyét fogják tárgyalni. Az értekezleten Kovács Gyula alispán elnököl.

Kik pályáztak az építési állásra? Debrecen városa pályázatot hirdetett egy építési állásra. A pályázat tegnap járt le és összesen 12 pályázat érkezett be Weszprémy Zoltán főispánhoz. A pályázók nevei a következők: Haty Kálmán mérnök, Pavlovics Károly építész Debrecen, Dvoricsák Rezső, Szombathy László, Kreylig László Budapest, Vargha Elemér Szekesfehervár, Borsos József Hódmezővásárhely, Báthory István Szombathely, Schlosser Sándor Nagyvárad és Dozsa Kálmán Jászberény.

A vármegyei jegyzők értekezlete. Hajdúvármegye jegyzői kara ma délelőtt értekezletet tart Papp Sándor jegyző elnöklete alatt.

A Szedlák-óé kérelme. A Szedlák-óé, mely a város számára a rendőri, hajdu és szolgazemélyzeti ruhákat szállítja, folyamodványt intézett a tanácshoz, hogy a szerződéstől eltérőleg az 1906. 7 és 8 évekre emelje fel a ruhák szállítási árait. A kérelemmel a legközelebbi ülésén fog foglalkozni a tanács.

A nagyerdei park rendbehhozása. Török Gábor főerdész bejelentette a tanácsnak, hogy a nagyerdei parkot a száradt levelektől megtisztította és rendbe hozatta. A husz hold területű park újra tavaszi pom-

BUTOR-

KIALLITAST nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédő, szalon hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók: **WEISZGYULA kárpitos és díszítő** butorraktárában Széchenyi-utca 19. szám.

pában áll, a szép tavaszi idő hímese, zöld takaróval borította be a parkot.

A debreceni menhely bizottság e hó 26-án tartja alakuló közgyűlését, amelyre Edelsheimy Gyula Lipót gróf a Gyermekvédő Országos Bizottság elnöke is Debrecenbe jön a bizottság több tagja kíséretében.

A nagyerdei nyaraló bérlése. A város nagyerdei nyaralói bérlésére tudvalevőleg ez ideig is pályázatot hirdetett. A pályázatra, mely tegnap járt le, 14 ajánlat érkezett be. Az ajánlatok felett a tanács mai ülésén fog határozni.

NYARALÓ NYAKKENDŐK FEKETEÉNEK.

Debrecen — nagyvárad vasut.

Nyolcvanezer koronát kérnek a vállalkozók.

Kedvező feltételeket ajánlanak.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni — nagyvárad vasut ügyének újabb fázisáról már többször tájékoztattuk olvasóinkat. Két vállalkozó, Gersler és Török akarja kiépíteni a vasutat s az érdekelt törvényhatóságok között Debrecen városát is felkérték törzsrésztvények jegyzésére. A vállalkozók a vasutat Derecske irányában akarják kiépíteni, mivel a másik s Debrecenre nézve kedvezőbb irányu, a Hosszupályin át való vezetés mellett, tetemesen nagyobb költségbe kerülne a vállalkozóknak a vasut kiépítése.

Debrecen város közgyűlése foglalkozván a vasutépítés ügyével, egy ad hoc bizottságot küldött ki, mely dr. Varga Lajos bizottsági tag javaslatára először annak a helyes eszmének kivitelével próbálkozott meg, hogy a vasutat az állam építtesse ki, de amikor erre nézve a bizottság nem nyert kedvező ígéretet, foglalkozni kezdett a vállalkozók beadványával. A bizottság eleinte arra a kötségtelenül helyes álláspontra helyezkedett, hogy a vállalkozóktól a vasutnak a hosszupályai irányban való kiépítését kívánja. Ez azonban finánciális okokból nagyobb nehézségbe ütközik s a vállalkozók kijelentették, hogy csak Derecske irányában tudják a vasutat kiépíteni.

Ebben az irányban való kiépítésnél Debrecennek a vasutból várható előnyei illuzóriusak, mivel Derecskét, mely eddig Debrecen gazdasági körébe tartozott a vasut elvonja innen s Nagyvárad gazdasági körébe kapcsolja be.

Az ad hoc bizottságban is ez a nézet uralkodott s mikor a bizottság 80 ezer korona hozzájárulási költséget indítványozott, egyedül, vagy legfőképpen az az indok vezette, hogy hátha a vállalkozók Debrecen hozzájárulása nélkül is kiépítik a vasutat s akkor Debrecen elemeinek a díjtételek megszabásába való beleszólás jogától.

Debrecen város habozásáról s az ad hoc bizottságnak a vasutirány-ellenes hangulatáról tudomást szereztek a vállalkozók is, akik erre a napokban új beadványt intéztek a városhoz, melyből most már a kért 150 ezer koronás hozzájárulás helyett csupán 80 ezer koronás hozzájárulást kérnek s ezzel szemben meglehetősen lojális feltételeket ajánlanak meg.

A vállalkozók kötelezik ugyanis magukat arra, hogy a vasut székhelyét Debrecenbe teszik, az igazgatóságban Debrecen

városának két tagsági helyet biztosítanak és kötelezik magukat arra is, hogy Debrecen irányában semmiféle pótitelmenyt nem szednek.

A beadvánnyal az ad hoc bizottság legközelebb foglalkozni fog.

A kőműves-munkások sztrájkja.

Megtámadták a sztrájkőröket.

A sztrájkanya feloszlata.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) A már két hét óta tartó kőműves sztrájknek tegnap érdekes, de sajnálatos fejleményei lettek, amik minden valószínűség szerint legalább is a sztrájkanya feloszlataát vonják maguk után. A sztrájkolók több helyen megtámadták az ugynevezett „sztrájkőröket,” a békésen dolgozó munkásokat, kiket erőszakkal kényszerítették a munka abbahagyására.

Csupán tegnap két ilyen erőszakoskodás is történt a sztrájkolók részéről. A rendőrség mindkét esetben szigorú vizsgálatot indított és erélyes eljárást tett folyamatba azok ellen, kik a terrorhoz folyamodtak.

Mindenképpen sajnálatos dolog, hogy a munkások az erőszak fegyvereibe nyultak. Ezáltal nemcsak a város lakóinak békés nyugalma zavarják, hanem ártanak saját ügyüknek, érdekeiknek. A munka szabadsága mindenekelőtt előbbvaló. A sztrájkok történetéből látjuk, hogy az erőszak, a terror eszközeivel sehol sem arattak diadalt sőt ellenkezőleg, veszélyeztették az addig kivívott eredményeket is.

Különösen súlyos az a két eset, melyben tegnap indított nyomozást a rendőrség. A hatóság az ilyen esetekben kénytelen teljes szigorral eljárni, aminek esetleg súlyos következményei lesznek, de amelyekért a munkások csakis magukra vehetnek.

Részletes tudósításunk itt következik.

A sztrájkolók lesben.

A kőműves munkások közül nagyon sokan vannak, kik nem vesznek részt a most folyó, inkább csak hatalmi kérdések miatt keletkezett sztrájkban és saját magukat, családjukat nem akarván kitenni a hosszabb dologtalanságot követő nyomornak, a sztrájk dacára továbbra is munkában maradtak. Ezt a sztrájkolók nem néztek jó szemmel és mindenáron azon vannak, hogy a dolgozó munkásokat is sztrájkba kényszerítsék. Miután ez nem sikerült, egyesek az erőszak fegyvereihez nyultak.

Szabó Ferenc 56 éves kőműves munkás is azok közé tartozik, kik nem értenek egyet a sztrájkolókkal. Szabó Ferenc, ki családos ember, éppen ezért munkában maradt és Tóth István építész egyik építkezésénél, a Burgondia-után dolgozik. A munkánál gyakran megjelentek a sztrájkolók, de kapacitásuk sikertelen maradt. Szabó István tegnap a munka után fáradtan indult hazafelé, a Marton-féle telepre. Mikor a hadházi országúton, a régi gyepmesteri telep mellett haladt el, a bokrok között egyszerre

csak 10-12 kőműves munkás ugrott elő, akik meglettek a hazatérő embert és rárohantva letéperték a földre. Aztán ütlegelni kezdtek. Megmotozták zsebeit és elvettek tőle mindent, legelőbb is hat lövetű forgópisztolyt. A megtámadott ember védekezni próbált, de a túlerővel szemben tehetetlen volt. Ezek pedig éktelen szidalmak között tépték, ütlegelték, ruháit majdnem egészen leszaggatták testéről.

— Jössz a sztrájkanyára. Megállj kutya nem fogsz te dolgozni.

Ilyen és hasonló kiabálások között a szerencsétlen embert elcipelték a sztrájkanyára, hol Oláh István és Ványa István rendőröknek nagynehezen sikerült a „sztrájkőröt” a tömeg hatalmából kiszabadítani.

Szabó Ferenc természetesen nem hagyta annyiban a dolgot, hanem panaszt tett bántalmazói ellen a rendőrségen. A büntetőosztályon az ügyet Mile Pál rendőrfogalmazónak osztották ki, aki Szócs Lajos rendőrbiztossal egyetemben széles körű nyomozást vezetett be és már az esti órákra sikerült a tettesek közül többeket kézrekeríteni. Ezek Szekeres György, Leute Lajos, Pozsai Mihály, Snerer Mihály, Szendrey János és Balló József. Egyiküknél meg is találták a forgópisztolyt. Valamennyien sztrájkoló kőműves munkások.

Kihallgatásuk egész nap tartott és a rendőrség magánosok elleni erőszak és személyes szabadság megsértése címén indított ellenük szigorú eljárást. Holnap átteszik az ügyet további eljárás végett az ügyészséghez.

Vállakon a sztrájkanyára.

Nem kevésbé érdekes, de már kissé komikus színezetű eset a másik. Biczó Gyula építőmester néhány munkással Vénkeriben levő nyaralója területén építkezéseket végeztetett Horváth István pallér felügyelete alatt. Ezt megtudták a sztrájkolók és egy nagy tömeg sztrájkoló munkás tegnapelőtt délután kiment a nyaraló elé és ott fenyegető állást foglaltak el: várták a pallért. Később megunták a várakozást és minthogy a pallér nem igen mutatkozott, utána mentek, be a nyaralóba. Átkutatták a szobák egy részét és a további erőszakoskodással felhagytak, mert előkerült a pallér.

Horváth István erélyesen tiltakozott a terrorizmus ellen, de mindez nem használt semmit, a munkások vállakra emelték és úgy hurcolták el a sztrájkanyára, honnan csak késő este eresztették el. Horváth István szintén feljelentést tett a rendőrségen, mely vizsgálatot indított az ügyben.

Építkezések rendőri felügyelet mellett.

Tekintettel ezekre az esetekre és arra, hogy a sztrájkoló munkások között mindjobban fejlődik az erőszakoskodásra hajlandó forrongás, az építőmesterek azt kérték a rendőrfőkapitánytól, hogy rendőri segítséget adjon az építkezéseknél foglalkozó munkások számára. A főkapitány úgy fog intézkedni, hogy rendőrszolgálatot rendel ki az építkezésekhez, hogy megakadályozza az esetleges zavargásokat. Mert ezekre most nagy kilátás van.

Hanem a sztrájkanya feloszlata csupán napok kérdése. Tudósítónk ez irányban megkérdezte Végh Gyula főkapitányt, ki így nyilatkozott:

Előbb békés uton igyekszünk a rendet helyreállítani, ha ez nem sikerül, csak az esetben oszlatom fel a sztrájkanyát. — Ezt különben azonnal elrendelem, ha a terrorizálásra irányuló esetek megismétlődnek. Mielőtt még egy ilyen eset, mint a tegnapi tudomásomra jut, azonnal feloszlatom a sztrájkanyát. Eddig még intézkedéseket ez irányban nem tettem. A sztrájkanyára megerősített felügyeletet gyakorlok és a rendbontó, terrorizáló munkások ellen a törvény teljes szigorával járunk el.

Tavaszi cipő különlegességekben

ELFENBEIN és KLEIN

nagyválaszték, — A legolcsóbb árban szerezhetők be.

cipőüzletében. A nagytőzsde mellett.

Irex-fogpor auto-szelencében

Automatikus porleadás - Ujj

Leglággyabb finomságú ideális készítmény. Egy auto-szelence 60 adagot tartalmaz, 2 hónapra elegendő. Ára K. 1.20.

Szinnáz.

MŰSOR:

Csütörtökön Virágos osónak szinmű „A” bérletben.
Ápril 17-én és 18-án a nagy hétre tekintettel — előadások nem lesznek.

A virágos osónak bemutató előadása tegnap folyt le közepes ház előtt. Az előadás pedig megérdemelte volna a nagyobb érdeklődést. Nagyon érdemessé tette magát a közönség elismerésére Lukács Juliska, akinek toalettjei is feltűnést keltettek. Báthory Mariska és Bérczi Ernő igen jók voltak s Békes Gyula kiváló művészi képessége sem tévesztette el a kívánt hatást.

* **Husvétli ünnepi előadások.** Vasárnap és hétfőn lesz alkalmunk az új tagoknak, hogy bemutatkozzanak a közönségnek. Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal a „Császár katonái” szenzációs dráma kerül színre, melyben új lesz Krasznai Ernő, a debreceni közönség régi ismerőse. Este 7 és fél órakor a „Vig özvegy” operette kerül színre, melyben Torma Zsiga, az új tenorista fog először fellépni. Hétfőn, husvét másodnapján, délután 3 órakor a „János vitéz” operette, melyben új lesz Torma Bagó szerepében és Gerő Ida, a boszorkány szerepében, este 7 és fél órakor a „Varázs keringő” operette, részben új szereposztással, a főszereplők, Lónyai, Zsigmondi, Fehér O. ga, Ligeti, Torma, Horvát, Polgár stb.

* **Polgár Sándor bucsuja.** Polgár Sándor ez a värbeii művészember, aki művészi készségeinek sokoldalúságával az egész Zilahy-rezsim alatt nagy lelkesedéssel, mint zseniális rendező pedig érdemekre méltóan szolgálta a debreceni színházat, e hó 22-én lép fel utoljára, — legalább is egyelőre — a debreceni közönség előtt. Mint értesülünk ez a közönség, mely az igazi művészetet mindenkor méltányolni tudta, szép és lelkes ovációkban fogja részesíteni Polgár Sándort, aki egyik legjobb szerepét játssza a *Drótos tót* című kedves zenéjű operettben. Zsuzsikát Zilahyné játssza, míg a többi szerepekben részt vesznek az előadásban Zsigmondy Anna, Horváth Kálmán, Torma Zsiga, Ligeti Lajos, Tallián, Győre és Bérczi.

* **Előkészületben** „A napraforgó” Csokonai pályadíjat nyert paraszt vígjáték 3 felvonásban, melyben a társulat összes tagjai résztvesznek.

VILLAMOS SZINHÁZ.

Az Uránus mai utolsó előadásainak mősora. 1. Korea félezigete (látványos). — 2. Almabor készítés (tanulságos). — 3. Pénzhamisítók letartóztatása (dráma). — 4. Elkésztet hivatálnok (bohózat). — 5. Elrabolva és megmentve (dráma). — 6. Művészek a holdban (gyönyörű színes kép). — 7. Vendetta (olasz verboszu). — 8. Uraság eselédje (bohózat). — Helyárak, mint rendszeren. Előadások este 7, 8 és 9 órakor. Műsorvál-

tozás fenntartva. Holnap, pénteken nincs előadás. Szombaton, ápril hó 18-án este 8 órakor a vásártéri nyári Uránus villamos színház ünnepélyes megnyitása. — Másfél óras előadások. Rendes helyárak. Fényes megnyitó műsor! Kiváló cigányzenekar. Kényelmes berendezés.

A mérnök tragédiája.

Az anyagi gondok áldozata.

Ujabb részletek.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk arról a megdöbbentő öngyilkosságról, mely tegnapelőtt a Fröhner szállodában játszódott le, hol Fráter Zsigmond aradi magánmérnök föbe lökte magát és este a közkórházban rövid szenvedés után meghalt.

A szerencsétlen embert tényleg az anyagi gondok kergették a halálba. Ezt a szomorú ténytet megerősítették hozzátartozói is. Az öngyilkos nagyon aggodalmaskodó ember volt életében, minden csöppnyi nehézség miatt mindjárt elkeseredett. Ez a képzelődése vitte a halálba is. Aradon a Szalac-utca 1. szám alatt közös irodája volt Dömötör János aradi mérnökkel. Irodájuk nem valami fényesen ment és hogy legutóbb befejeztek egy nagyobb csatornázási munkát, teljes pangás állott be. Ezért látta a szerencsétlen ember oly reménytelennek a jövőt. Pedig szükségét sem ő, sem családja nem szenvedett, sőt fényes háztartást vittek. Dehát képzelődései vigasztalannak festették a jövőt, sőt nyomorral, szenvedéssel telve és ezeket a kínos aggodalmakat rázta le magáról a szerencsétlen azzal a revolver lövéssel, mely tegnap a Fröhner szállodában dörrent el.

Fráter Zsigmond tragédiája Aradon, ahova öngyilkosságának híre csakhamar eljutott — általános részvétet és sajnálkozást keltett. Az öngyilkos mérnök nagyon szinpátikus ember volt s Aradon mindenütt ismerték és szerették. Öngyilkosságának híre még a fővárosban is talált részvételre és Budapestből, hol számos ismerőse, üzletfele van, sokan kédezösködtek telefonon Debrecenből a tragédia részletei iránt.

Fráter Zsigmond egévöként rendezett viszonyok között élt. Nagyon adóssága csupán a fővárosi acélöntöde részvénytársaságnál volt, de ez is üzleti természetű és a Dömötörrel folytatott közös üzletét képezi.

Tegnap Debrecenbe érkezett neje és egyik közeli rokona, dr. Czimmer Jenő orvos Szatmárról. Az özvegyet mélyen sujtotta az eset, úgy, hogy valóságos betege lett a szomorú tragédiának. Megindító jelenetek játszódak le a közkórházban, hol már csak koporsóba fektetve, holtan láthatta viszont férjét, ki odahaza semmit sem árult el végzetes szándékáról.

Délután az özvegy kocsin a rendőrségi központra hajtattott, hol átvette férje utolsó levelét, melynek külső borítékján szép, nyugodt vonásokkal ez a felírás volt:

Nagyságos

Fráter Zsigmondné urasszonynak

Arad. Szalac-utca 1.

A levelet a rendőrség természetesen nem bontotta fel s érintetlenül adta át ugy ezt, mint a Dömötör Jánosnak szólót a címzetteknek.

A ravatalt a közkórház halottas házában állították fel. A ravatalt nagyon sok koszoru és virág borítja. A temetés ma délelőtt tízenegy órakor fog végbe menni a közkórház halottas házából.

A koporsót azonban nem a Szent-Anna-utcai, hanem a Péterfia-utcai ref. temetőbe viszik.

A szomorú eset tegnap még mindig foglalkoztatta a rendőrséget, annyiban, hogy értesítette róla az aradi rendőrséget.

A szabósztrájk megszűnt.

A megegyezés létrejött.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) A tegnapi nappal megszűnt a két hét óta tartó szabósztrájk. A sztrájkoló munkások nagyrésze már tegnap délben munkába állt, míg a többiek ma reggel veszik fel újból a munkát.

A sztrájkot az szüntette meg, hogy a fennálló hatalmi kérdéseket mindkét részről kikapcsolták. A bér-tarifára nézve ugyanis már napokkal ezelőtt megállapodások történtek s a sztrájkot csupán a hatalmi kérdések táplálták tovább.

Hogy a hivatalos békéltető tárgyalások nem vezettek eredményre, a mesterek szövetsége vette fel újból a tárgyalásokat és egyezkedni kezdett a munkásokkal, kik erre már hajlandók voltak a békére. Az egyezkedésnek rövidesen meg lett a kívánt eredménye, még pedig oly alapon, hogy minden munkás külön-külön szerződést kötött a munkaadójával. Ezt a propozíciót a mesterek tették és a munkások nyomában hajlandók is voltak belemenni, mert így bércöveteléseik legnagyobb-részét megkapták.

Hanem a hatalmi kérdések, azok persze sutba kerültek. Nincs is azoknak semmi értelme a gazdasági, a bérc harcokban. Ezt látták be a szabók és annak a következménye, hogy mátol fogva a szabóműhelyekben ismét vigan csattog az olló és szorgalmasan berreg a varrógép.

A léghajó-katasztrófa epilógusa.

Segítség a hajduböszörményi áldozatoknak.

A hadügyminiszter segélye.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) Még élénk emlékezetben van az a szörnyű katasztrófa, melyet a múlt nyáron Hajduböszörmény határában egy Hajmáskéri elszabadult kavonai léghajó okozott. A léghajó elszabadult a hajmáskéri lövőterről és Böszörményben Fekete Zsigmond tanyáján szállott le, hol az elősiető tanyabeliek vigyázatlansága folytán felrobbant és hét embernek okozott súlyos égési sebeket.

A katasztrófa hét áldozata közül három, a gazda, Fekete Zsigmond és két béres meghalt. A többiek életben maradtak, de teljesen munkaképtelenné váltak.

Ezek a szerencsétlenek földhöz ragadt szegény emberek, kik a legsúlyosabb nyomorba jutottak. Még szomorubb sors sujtotta a meghaltak családtagjait, akiknek felsegítésére annak idején a hatóság elkövetett mindent.

A hadügyminiszter nem is zárkózott el a segélyezés elől és most 4000 koronát utalt ki a szerencsétlenség által sujtottak felszólítására. Az összeg tegnap érkezett meg az alispáni hivatalhoz, kapcsolatban a belügyminiszter leiratával, melyben az összeg szétosztása felől intézkedik a miniszter. A 4000 koronát az illetékesek vagyoni viszonyai szerint osztják szét.

Az összeget a megfelelő utasításokkal ma továbbítja az alispán Böszörmény városának, amely gondokodni fog a szétosztásról. A 4000 koronából összesen nyolc embert, az életbenmaradottakat s a meghaltak legközelebbi hozzátartozóit segélyezik.

A léghajó-robbanás szomorú ügye ezzel korántsem befejezve. Ez az ügy még a bíróság elé is fog kerülni, amennyiben az egyik károsult kárterítési pört indított a kincstár ellen. Egyébként lehetséges, hogy miután a kincstár a segélyezés révén gondoskodott a robbanás áldozatairól, a pört visszavonják.

LAWN-TENNIS és sport-cipők

MANDEL LIPÓT cégnél.

Hirek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépés-folyosóján. Telefon 412 ..

A hűtlen vőlegény.

Meglopta a menyasszonyát.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) Egy csinos munkásleány jelent meg tegnap a rendőrség bűnügyi osztályán. Feljelentést akart tenni az ellen a férfi ellen, kit pár órával ezelőtt meg szeretett s vőlegényének mondott, de aki rutul visszaélt szerelmével, melyet jónak látot kihasználni és pénzre váltani.

Kovács Sárának hívják a leányt. A Veres-utca 62. számú házban lakik egy szobáskában, melyet a maga keresményéből tett otthoniassá, amelyet szépen berendezett. Ez Kovács Sárának volt egy vőlegénye, egy munkásleány. Pár hónapja hogy jegyben jártak. A leány nagyon szerette, a legény is kellő szerelmet mutatott, de csak éppen annyit, amennyi feljogosította őt arra, hogy apró kölcsönöket vegyen fel a leánytól.

Kovács Sárának a napokban el kellett utaznia Bősörménybe rokonaihoz. Kis otthonát gondosan bezárta és a kulcsot átadta megőrzés végett a vőlegénynek. Pedig kár volt, mert ezzel a kulccsal lezáródott örökre az ő kis szerelmi történetük.

A legény ugyanis menyasszonya távollétében gondolt merészet és nagyot, pénzszükében lévén felnyitotta a szobát és a benne talált összes ruhaneműeket és butor-darabokat eladta. Az így szerzett pénzen átmulatott egy pár éjszakát és azontul feléje sem nézett menyasszonyának.

A leány tegnap került baza. Nagy meglepetésére otthonát kifosztva találta. Az udvarbeliek magyarázták meg neki, hogy mi történt. A leány aztán nagyon elkeseredett, szerelmét eltemette, hűtlen vőlegényét pedig feljelentette.

— **Unnapi istentiszteletek.** Az ágost. hitv. evang. templomban Nagypénteken d. e. 10 órakor a passió-olvasással egybekötött istentisztelet Materny Lajos főesperes végzi, az istentisztelet után urvacora osztás lesz. Délután 3 órakor ima. Husvét első napján délelőtt 10 órakor az istentisztelet Materny Lajos főesperes végzi, melynek végeztével urvacora osztás lesz. Délután 3 órakor Hudák János segédlelkész prédikál. Husvét másodnapján d. e. 10 órakor az istentisztelet Hudák János segédlelkész végzi, az isten-

tisztelet után a templomban közgyűlés lesz. Délután 3 órakor ima.

— **A harmincados-utcai színház megjelölése.** A Csokonai-kör legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy Debrecennek első állandó színháza helyét a Batthványi-utca 17. sz. Nánássy, most Sámý-féle házat megjelölje, annyival inkább, mivel dr. Kőrösi Kálmán, a kör ügyésze 100 koronát, Sámý Béla pedig a szükséges márványlapot ajánlotta fel e célra. — Most e tervben az az örvendetes fordulat állott be, hogy Sámý Béla nagylelkűen magarávállalta a márványtábla minden költségét és a Csokonai-kört csak arra kéri, hogy a felirat szövegezéséről és a leleplező ünnep programjáról gondoskodják. Az emléktábla ünnepi beillesztése még a folyó év őszen végbe fog menni.

Utolsó est az Uránus téli helyiségében. Ma este tartják az utolsó három előadást a Sas-utcai Uránus-színház téli helyiségében és pedig este 7, 8 és 9 órakor. A 9 óras előadáson Berki Lajos kitűnő zenekarával fog játszani. A műsor, mely a szezon legérdekesebb számaiból van összeállítva, rendkívül érdekes, tanulságos, ismeretterjesztő s mind e mellett még kitűnően szórakoztató. Van egy pár remek kép, melynek lepergési ideje alatt hahotázik a közönség, miért is a mai pompás műsor utolsó előadások megtekintését, legmegalapozottabban ajánljuk a közönségnek. Pénteken nincs előadás. Szombaton, 18-án este nyolc órakor ünnepélyes megnyitás lesz, a vásártéri óriási, kényelmes berendezésű nyári moziba. — Ezen a napon másfél óras előadások lesznek és pedig 8-tól fél 10-ig és fél 10-től 11-ig. A fényesen, kényelmesen és meglepően alakított népszerű moziba ez alkalomból egy igazán gazdag, teljesen új és rendkívüli dísz-előadást, gyönyörű ujdonságokat mutatnak be, mely előadások műsorának összeállítását végezté magá a vállalat igazgatója személyesen utazott fél Budapestre, hogy a kinematográfia legnagyobb ujdonságait megszerelve, mutassa be Debrecen közönségének. A pompás, fényes műsor keretében fogják „Mózes kivetzi a zsidókat Egyiptomból” című nagy bibliai jelentőségű képet is bemutatni, mely éppen aktuális. A zenét Berki Lajos kitűnő zenekara fogja szolgáltatni. A helyárak rendezek: Páholy 6 személyre 5 korona, egy páholy-ülés 1 korona, zártszék 80 fillér, I. rendű 60 fillér, II. rendű 40 fillér, III. rendű 20 fillér. Gyermek 3 évtől 12 évig I. rendű helyen 30 fillért, II. rendűn 20 fillért, III. rendűn 10 fillért fizetnek. A megnyitó előadás fényes műsorát annak idején, lapunk rendez Vilamos-színház rovatában közölni fogjuk.

— **Az üzletek zárása nagypénteken.** Nagypénteken eddig az üzletek egész napon át nyitva voltak. Ez évben azonban másképp lesz, mert a debreceni fűszerkereskedők tegnap közösen elhatározták, hogy üzleteiket nagypénteken csupán déli egy óráig tartják nyitva. Ezt azzal hozzák a közönség tudomására, hogy bevásárlásait addig eszközölje, mert egy órán túl egyetlen fűszerüzlet sem lesz nyitva a városban.

— **Felültette a mentőket.** Különös mulatságot talált ki K. Kiss József kintornás. A Piac utcán összeesett és szivbajogórosókat szimulált, majd pedig elhaló hangon kérte a körülállókat, hogy hívják ki hozzá a mentőket. A mentők ki is vonultak, de mikor már közel jártak a beteghez, ez felugrott és elszaladt. Ekkor derült ki, hogy csak szórakozni akart. De megjárta, mert a közeli rendőr elfogta és bevitte a bűnügyi osztályra, hol csavargás miatt lezárták.

— **Aki saját feleségét rabolta ki.** Érdekes tárgyalás lesz május hó 2-án a debreceni esküdszék előtt. Kardos Gyula derecskei földműves bűnpörét tárgyalja a bíróság. Kardos Gyula, mint ismeretes, február hóba a szoboszlai országúton megtámadta és kirabolta, sőt két revolverlövéllyel meg is sebesítette a saját feleségét. Az érdekes rablási ügyben a múlt héten fejeződött be a vizsgálat és már az ügyészség is elkészült a vádirattal, melyben házastársan elkövetteszándékos emberölés kísérletének büntetével vádolja Kardos Gyulát.

— **Husvét kávé a Royalban.** A husvét ünnep alatt Hauer Bertalan népszerű Royal kávéházában az izraeli vendégek számára husvét kávé is lesz készletben, amely Krausz Vilmos főrabbi ellenőrzése mellett készül.

Finom sollingeni zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek és uti kellékek a legolcsóbban Mentze Henrik áruházában kaphatók, Kossuth-utca 4. szám.

A vadászati bérlet díja. A vadászati bérlet díja rég időtől fogva az utagazdaságokat illette, de a közgyűlés nem régiben úgy határozott, hogy a vadászati bérlet díja ezentúl a házipénztárt illesse. Ezen határozatot azonban megfélebbzték s az ügy a közigazgatási bíróság elé került, mely tegnap érkezett leiratában a közgyűlési határozatot megsemmisítette s úgy határozott, hogy a díj az utagazdaságokat illesse a köztök való arányos megosztásban.

— **Meglopott tanár.** Nagy Vilmos tanár tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy eselédje 25 korona ellopása után megszökött tőle. A hűtlen eselédet nyomozza a rendőrség.

Ajándéktárgyak beszerzésekor ne feledkezzünk meg Mentze Henrik előnyösen ismert áruházáról, mert ott minden szép, jó és olcsó.

— **Öntözés porolajjal.** Aczél Géza főmérnök beadványt intézett a tanácshoz, melyben a porolajjal való próbaöntözés költségeire előleget kért. A főmérnök az egész Hatvan-utcát felloccsoltatja a porolajjal.

A legdivatosabb sétabotok Mentze Henrik áruházában a legolcsóbbak.

— **Köszönetnyilvánítás.** Németi Imre a siketnémák javára 4 koronát küldött kezéhez, mely kegyes adományért fogadja hálás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

— **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Marozsán Ilona gör. kath. 11 hónapos, Daku János ref. 66 éves, Szakál Antal ref. 15 hónapos, Doller Etelka ref. 10 hónapos, Fráter Zsigmond róm. kath. 36 éves, Dijnok Józsefné ref. 32 éves.

Figyelmeztetés.

Ne vegyünk kenőcsöt, ha német, Hasznádjunk kizárólag Bocsay cipókrémet.

Kapható mindenütt.

A debreceni kongresszus.

A fővárosiak csatlakozása.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) A pünkösdkor, június 7. és 8-án Debrecenben megtartandó pénzügyi tisztviselők kongresszusa már a mozgalom első napjaiban is fényesnek, impozánsnak ígérkezett. Azóta napról-napra merülnek fel olyan jelenségek, melyek arról tesznek tanubizonyosságot, hogy a kongresszus lefolyása nemcsak olyan lesz, mint amilyennek eleinte ígérkezett s amint azt lapunkban is említettük, hanem felül fogja múlni ugy népszerűség, mint fény és pompa tekintetében a kongresszusok átlagos mértékét.

Eddig ugyanis a mozgalom vezetői csupán a vidéki pénzügyi tisztviselők jelenlétére, mintegy 2000—3000 ember idejovetelére számítottak. Tegnap este azonban a budapesti pénzügyi tisztviselők egyesülete is hozzájárult a kongresszus eszméjéhez s így aztán pár száz fővárosi tisztviselőt is alkalmunk lesz vendégül látni.

A mozgalom eddig is nagy hullámokat vert fel, a pénzügyi tisztviselők méltányos követeléseit úgy a fővárosi, mint a vidéki sajtó is jogosnak tartja, ügyüket felkarolja, mindennek folytán aztán biztosra vehető, hogy debreceni kongresszus biztos eredményre fog vezetni.

Távirat és telefon.

Az öngyilkos vezérkari őrnagyok temetése.

Budapest, április 15. Az öngyilkos vezérkari őrnagyokat, a két Pavlovics testvért ma délután temették el a helyőrségi kórházból, óriási részvét mellett. A temetésen jelen voltak Fejérváry Géza báró altábornagy és Üzküll—Gylenband hadiestparancsnok és számos katonai előkelőség. A gyászszertartást Váray Géza táborigazgató végezte.

Leégett gyár.

Ujvidék, április 15. A textil-gyár eddig ismeretlen okokból kigyuladt és teljesen leégett. A kár meghaladja a százezer koronát.

Elsülyedt hajó.

Gotzenburg, április 15. A Göthel nevű hajó, amint a rakparttól távozott, elsülyedt. A 40 utas közül csak hatot tudtak kimenteni, 34-en a vízbe fulltak.

Gyári áron alóll

Aki Selyem-, Csipke- és Gyermekek-

Napernyőt

olcsón akar vásárolni, az
most szerezze be

Ott Károly utóda

üzletében

Debreczen, Kossuth-utca 2.

Meglepő olcsó árak!

Tavaszi női újdonságok!

Szines és mintázott kosztüm- és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkből

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-
← áruházában. →

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtanul** szolgál. Villagítótészek, csillárok és szerelvények **dupa választéka.**

Telefon szám: 568

1063

Eladó birtok.

Érsemjén község határában Szunyogh Zsigmond örökösének tulajdonát képező

1800 kat. hold föld

felerészben, vagy apróbb parcellákban eladó.

A birtoknál 1150 kis hold a legkitünőbb fekete homok, 900 kis hold szántónak és legelőnek egyformán használható könnyebb homok, 200 kis hold kitünő kaszáló és rét és 200 hold fiatal, vadtenyésztés céljából létesített akácos erdő.

Az ingatlan az érmihályfalvi, érsemjéni, nyirábrányi és barantói vasuti állomásoktól 2—3 kilométer távolságra van, Debreczentől vasuton egy óra, kőuton 3 órai ut.

Fizetési feltételek a lehető legkedvezőbbek.

Felvilágosítást nyújt: dr. Ursziny János ügyvéd Békéscsabán (telefon-szám 38.), a községi főjegyző Érsemjénben és Szegfű Rudolf urÉrmihályfalván (Nemzeti szálloda.)

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVÍZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdus.

RENKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógymódrá használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni kerületi Munkásbiztosító pénztár.

1398—11/1908. szám.

Meghívó.

A debreczeni kerületi munkásbiztosító pénztár évi rendes közgyűlését

1908. évi április hó 26-án, d. e. 10 órakor az „Iparos otthon“ disztermében (Simonffy-utca 1. szám, 2-ik emelet)

tartja meg, mely közgyűlésre a közgyűlési kiküldötteket ezennel meghívom.

Tárgysorozat:

1. Az 1907. második félévi zárszámadás betérjesztése. Ugyanarra vonatkozólag a felügyelő-bizottság jelentése. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
2. Az 1908. évi költségelirányzat betérjesztése.
3. Esetleges indítványok.

Debreczen, 1908. évi április hó 10.

Dávidházy Kálmán,
elnök.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel asedett szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bektüldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Debreczen sz. kir. város szeszüzletében, Széchenyi-utca 3. szám alatt kóser husvét szilva és törköly pálinka, 1 és fél literes üvegekben, 1 liter 2 korona, fél liter 1 koronájával kapható.

Felolvasót keresek az esti órákra. Cim a kiadóban.

Egy fiatal kereskedő segéd, ki rőfös és divatáru üzletben jártas, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. (1569.)

Egy lovas stráfkocsit költözésekhez Beresényi-utca 29. sz. a. lehet megrendelni.

Egy jókarban lévő, lábón álló cimbalom, helyszüke miatt igen olcsó áron eladó Beresényi-u. 24. sz. a.

Az ugynevezett Kutyavölgyén a szoboszlói országutnál 7 kilométernyire 21 köblös és 3 vékás ujosztású föld gazdasági épületekkel eladó. Értekezhetni Timár-utca 14. szám.

Villany világitást,

telefonok, villamoscsengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árértékeségű eszközlöm. **FÖLDVÁRI L.** Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-utca 1. sz. Telefon 168.

Kiadó egy 40 év óta fenálló jóforgalmu fűszerüzlet italmérséssel és dohány tőzsdével. Hozzá tartozó 2 szoba, 3 pince, 3 raktár, 1 konyha, eseléd szoba 1 petroleum, 1 fás szin és 6 lóra való istálló. Értekezhetni a tulajdonos Hatvan-utca, vásártér Csieső Lajossal 69. szám.

Gyönyörű modern tölgyfa interziás hálószoba butor és egy hajlított elejű mahagóni pulituros kényeszekrény raktáron van és jutányosan eladó a Műbutor-asztalos szövetkezetnél, Péterfia-utca 1.

Intelligens, nagy képzettségű fiatal ember, ki több nyelvet bir, keres hozzáillő foglalkozást. Elfogad nevelői, esetleg irodai vagy más hasonló állást. Irodalmi gyakorlattal is bir. Cim a kiadóban.

Eladó lakás. Fűvészkert-utca 6. sz. alatt 1 szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségek május 1-től kezdve kiadó.

Eladó 100,000 kifogástalan fehér szlankamenka és 100,060 piros szlankamenka, sima. Ezre 7 korona. Hársfa, 100 darab 60 korona. Resch Miklós, Ujvidék.

Legjobb szivarkahüvely különlegességek

Kaphatók minden dohány és hüvely árnudában.

„Riz Abbazia“ kiváló finom francia Verge papirból. Különlegesség!

„Délbáb“ legfinomabb Verge papir. — Hygenikus, nikotin mentes.

„Tiszti“ legfinomabb Verge papir. Hygenikus, nikotin mentes.

„Kiling“ igen finom Verge papir. Hygenikus, nikotin mentes.

„Kolibri“ kiváló finom francia Verge papir. Higenikus nikotin mentes. Különleges szopókával. Különlegesség!

Egyedüli lerakat Magyarország részére

Harmathy Pál

szivarkahüvely különlegességek főraktárában,

Debreczen, Fűvészkert-utca 14.

Előnyös árajánlatot küld a cég.

Hatvan-utozal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idei terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható árban eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Hölgyek, urak! Nem érek rá bálozni. Én egy nagy jövedelmű, fiatal, csinos, kath. orvos vagyok, szép jutalomban részesitem azt, aki nekem vagyonos, csinos nőt feleségül ajánl, a jutalmat a házasság után, tetszés szerinti jellege említőjének, becsületszó alatt átadom. Trefák, hivatásos közvetítők kizárva. Kérem az ismerkedés módját is megírni. Levelet „Americain“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbít, (1578.)

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű ujdonságai!

Ruha- és blous kelmék
Viole de laine
Selyem blous kelmék

◆ Szines és fekete napernyők ◆
óriási választékban.

„FÉLIX“-Gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb természetes kénes hőforrása: viz hőfoka 50 Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában csuz (Rheuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh-petefészek gyuladások, méh-hurut, medencebéli sejt-zövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél. Sárgaság és epeköveknél meglepő gyógyhatás.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 200 kényelmes lakószoba, ujonnan épült. fényesen berendezett 45 szobás szálloda május 15-én nyílik meg. Kitűnő vendéglők, jutányos étlapárak. 100 holdas park, tennis-pálya, gondozott sétautak, állandó cigányzene, vasárnaponként katonazene. — Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta-távírda, telefon interurbán. Kurtaxe és zenedij nincs. Prospectust küld

(1600)

az igazgatóság.

Tavaszi ujdonságok

naponta érkeznek

a Központi Női felöltő áruházba.

Simonffy-utca 2. szám, (Városi bérház).

Pongyolák. Blousok, Ruha aljak, Costümök, Leány felöltők, Gallérok és női felöltőkben állandóan nagy választék

— a legolcsóbb árakban —

Mérték szerinti megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek.

NŐI DIVAT TAVASZI UJDONSÁGOK

gyapju costüme és ruha szövetek.

Szines és nyers selymek, mindenféle diszítések,

NŐI- ÉS GYERMEK FELÖLTŐK

≡ DUS VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK ≡

Molnár Ferenc Zádor Lajos utóda divattermében Főtér, Városházépület.

Női ruha készitési műtermek Kossuth-utca, Kardos L. házban.

Valódi brünni szövetek

- az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.
- Egy szelvény { 1 szelvény 7 korona
- 8-10 m. hosszú { 1 szelvény 10 korona
- teljes férőruhához { 1 szelvény 12 korona
- (kabát, nadrág és mellény) { 1 szelvény 15 korona
- 1 szelvény 17 korona
- 1 szelvény 18 korona
- 1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K.-ért, szintúgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarut stb. stb. gyári áron küld a mint meg-bítható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha művetársaságtól közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruhan.

HIRDESSÜNK DEBRECZEN
című politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Újdonságok!!

Tavaszi costum kelmékben, Blouze selymekben és blouze kelmékben — Jó mosó kartonok, divat zefirek, Schroll-féle siffonok, havasi vásznak, LIL IOM VASZON MINDEN SZÉLESSÉGBEN — Olcsó szabott árban kapható

Szépe Lajos

női divat-, vászon-, fehérnemű- és rövidáru-üzletében Kossuth-utca 6. szám.

! 14-16 éves !
kifutó fiúk havi fizetésrel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám. (Hungária kávéház).

Minden darabon feltűnően olcsó szabott árak kitűntetve.

Új női divatterem nyílt meg

Főtér, 55. számú házban Hungária mellett.

Minden darabon feltűnően olcsó szabott árak kitűntetve.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy egy dusan felszerelt női divattermet nyitottunk. Női felülők, leánykabátok, blouzek, aljak, pongyolák és női divat cikkek közül dus választék, a legdivatosabb formákban és kivitelben jutányos árak mellett. Minden darabon a legolcsóbb szabott árak kitűntetve.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel

Kovács Gyula és Tsa

Piac-utca Hungária kávéház mellett.

Minden darabon a feltűnően olcsó szabott árak láthatók.

Minden darabon a feltűnően olcsó szabott árak láthatók.

Elegáns façon!

Heti gyártás 1300 pár.

Kitünő hírnevünket

szolid alapelveinknek

köszönhetjük.

Legnagyobb választék!

1500 munkás és hivatalnok.

CIPŐÁRUKAT

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honi ipar.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Honi ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből	frt. 3.30
Férfi füzös cipő, kitünő Box-bőrből	„ 4.50
Férfi füzös cipő, valódi Box-Calf-ból, kevélt sétánycipő	„ 5.75
Férfi füzös cipő, legfinomabb Chevræuxból, igen könnyű, Goodyear varrott	„ 6.—
Férfi füzös félcipő, finom Chevræuxból, Goodyear varrott, elegáns kivitelű	„ 5.60
Férfi gombos cipő, I-a Chevræuxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 7.—
Férfi hegyászó cipő, legjobb Box-Calfból, American Style	„ 7.50

Különlegesség „Goodyear Welt”

árakban.

A jelenkor elismert legjobb minősége.

Női félcipő, erős bőrből, mindennapi használatra	frt. 2.80
Női füzös félcipő, fekete Chevræuxból, nagyon elegáns	„ 3.50
Női füzös cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozású	„ 4.—
Női füzös cipő, I-a Box-Calf-ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 5.50
Női gombos cipő, legfin. Chevræuxból, Goodyear varrott, elegáns façon	„ 6.—
Női félcipő, legjobb amerikai, sötétbarna Chevræuxból, Goodyear varrott, legfinomabb kivitelű	„ 5.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár r.-t. debreceni főraktára Piac-u 48.